

Teaterrecension: Svea och Finn – det finaste med Finland

[CHRISTEL PETTERSSON](#) HELSINGFORS

Teater Taimine uppmärksammar Finlands 100-årsjubileum med *Svea och Finn*, en lågstadiekomedi av Tove Appelgren där ögonblicksbilder ur familjelivet växer till snabbporträttet av en hel nation.

I den moderna familjen går det undan.

Pappa sköter affärskontakter dagarna i ända, mobilen har nästan vuxit fast i örat på honom. Och mamma skapar den familjeidyll som kanske inte alltid präglar vardagen på de sociala medierna, allt ska fångas på bild och läggas ut.

Tvillingarna Svea och Finn är innerligt trötta på sina jäktande föräldrar ibland – men mest av allt är de sura på varandra.

Att ha någon som ständigt flåsar en i nacken är sååå irriterande. Och bättre blir det ju inte av att den där andra halvan alltid betar sig så konstigt.

Finn tycker att Svea är en mallgroda, Svea att Finn är en gnällspik.

Fullt så enkelt är det förstås inte - men visst är syskonen olika. Så olika att de dagligen råkar i luven på varandra. Oskar Siléns Svea formligen ångar av självsäker girlpower medan C G Wentzels Finn mest av allt fasar för att bli till åtlöje.

Syskonrivaliteten gestaltas på ett sätt som till och med de yngsta i publiken kan känna igen sig i samtidigt som den också säger något om samhället i stort.

I förhållandet mellan Svea och Finn ryms paralleller både till språkgruppskäbbel på hemmaplan och landskamp på nationsnivå.

Onödiga käbbel, antyder manusförfattaren och regissören Tove Appelgren men låter oss samtidigt försynt förstå att man ibland kanske också måste granska sig själv en aning utifrån för att fatta hur de andra tänker ...

Är du snäll eller är du en elak liten skitstövel?

Men vardagen hemma hos Svea och Finn tar inte bara tempen på dagens samhälle. I snabbporträttet ryms också utblickar mot landets framtid och förflutna.

När tvillingarna ska hålla skolföredrag om Finlands historia får Finn en snilleblix. Han bjuder in gammelmormor.

Och den 102-åriga krutgumman som upplevt krig, split och splittring mer än hon vill minnas, överrumplar bums den unga publiken med en uppfordrande fråga.

”Är du snäll eller är du en elak liten skitstövel?”

Med det lakoniska tillägget ”det är ni som bestämmer hur världen ska bli.”

Fullt så enkelt är det förstås inte men visst, vi fattar galoppen. Man kan vara olika och ändå försöka dra jämnt.

Stor teater i litet format

Med *Svea och Finn* firar Teater Taimine både landets etthundra år och den egna teaterns femtonårsjubileum.

Taimine turnerar företrädesvis i skolor och daghem och det är säkert många i publiken som aldrig sett levande teater förr.

Och då är det förstås viktigt att upplevelsen verkligen infriar förväntningarna.

Den här gruppen har med åren utvecklat ett koncept som håller. Nyckelorden är texter som anknyter till åskådarnas egna erfarenheter, god publikkontakt och en stark tro på skådespeleriets förmåga att ge det osynliga kropp.

Svea och Finn är ett bra exempel på det.

Rekvisitan är minimal och skådespelarna bara två. Men Silén och Wentzel trollar fram ett härligt galleri av familjemedlemmar och kompisar som ofta konkurrerar om utrymmet till och med i samma scen simultant.

Och publiken har inga problem alls med att hålla gestalterna i sär. Med blixtnabba registerbyten ger skådespelarna de olika rollerna karaktärsdrag, röster och kroppar som klart skiljer dem från de andra. Det är finlir med träffsäkra iakttagelser - och resten bygger vi ut i vår fantasi.

Man måste inte vara fem på scenen för att framkalla illusionen av fem gestalter och man måste inte ha päls för att framkalla bilden av en hund. Men man måste veta hur man drar i de rätta associationstrådarna.

Kan man det gör man inte bara det osynliga synligt. Man gör också den levande skådespelarens förmåga att skapa bilder synlig. I det ligger också en viktig aha-upplevelse för den digitala tidsålderns barn.